

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΔΑΜΑΛΑΣ

Θλιβερά είδησις ήγγέλθη εκ Παρισίων, ο θάνατος του "Ελληνος καλλιτέχνη Αριστείδου Δαμαλά. Δηροσιύοντες σήμερον την εικόνα του και τας άλλας ταύτας γραμμάς, δέν έχομεν την άξίωσιν ν' αποτυπώσωμεν ούτε τον περιεργον χαρακτήρα, ούτε τον περιπεσιωδή βίον αυτού. Τα στενά ήμών όρια δέν επιτρέπουσι ν' αναγράφωμεν περιληπτικώς κέν πάντα τά καθ' αυτόν. άρκοίμεθα μόνον εις άπλοον σκιαγράφημα. Η προικισμένος υπό της φύσεως διά καλλόντες άπαντώσης μόνον εις άγάλματα της πύλης άρχαίου καλλιτέχνη ενωρίς κατέστη ο περιπαθής ήρως των αθλοσών και άμείριστα εφέλκυσε τά έλέμματα των γυναικών. Αί κατακτήσεις αύται δέν ήσαν άρκετά νά ικανοποιήσωσι τους πόθους του, οτινας επνίγοντο εξ άσφιξος έντός των Αθηνών. "Ηθελε νά όρση εις άλλον κόσμον, μεγαλειότερον, θορυβωδέστερον και μ' αν ήμέραν με έφείδια εκατόν χιλιάδων δραχμών και την καλλονήν του εγκαταλείπει τας Αθήνας και εδράσεται εις Παρισίους. Ο αυτός επηκολούθησε βίος, όστις κατ' ανάγκην επήνεγκε την στέρησιν χρημάτων και την άπελπισίαν. Παρουσιάζεται εις την διάσκεψιν ήθοποιών Σάραν Βερνάρ ζητών νά προσληφθή μεταξύ των ήθοποιών του θέατρου. Τόν δέχεται, τόν επιβάλλει εις τό παρσινόν κοινόν και μετ' ου πολύν τον καθιστά εύτυχή σύζυγόν της. Η φήμη ήρχισε νά φέρη τό όνομα του Δαμαλά από στόματος εις στόμα και ή κριτική νά κλείη ένόστε τους όφθαλμούς και τά ότα χάριν της μεγάλης ήθοποιού. Δέν παρήλθεν άλλιος καιρός και οι Παρίσιοι έμύθανον, ότι έδόθη διαζύγιον μεταξύ του Δαμαλά και της Σάρας τό όποιον τελευταίον ή διάσκεψις καλλιτέχνης μετέβαλεν εις ροκας με δυναμένη ν' άντιστή εις την γοητείασαν μορφήν του. Ο θάνατος του πενηνταπέντε τουτου συμπολίτου μας προήλθεν εκ της υπερβολικής χρήσεως ένέσεων μορφής διεγείρας την συμπάθειαν άπάντων.

ΑΤΤΙΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Ο κ. Δηλιγιάννης, καθά γραφουσιν εκ Μιλάνου, κατέλυσεν εις τό αυτόθε ξενοδοχείον εις ο συνηθώς καταλύει ο περιώνυμος μουσουργός Βέρδης και μάλιστα εις τά αυτά δωμάτια.

Τώρα ποία σχέσις υπάρχει μεταξύ Βέρδη και Δηλιγιάννη;

Ότι ίσως άμφότεροι γνωρίζουν νά γράφωσι νότας.

✱

Υπάρχει όμως και μία διαφορά, ότι ο μόν Βέρδης γνωρίζει νά κάμνη συμφωνίας, ενώ ο κ. Δηλιγιάννης γνωρίζει νά κάμνη μόνον... άσυμφωνίας.

✱

Έκτακτον γενναιοδωρίαν έδειξε κατ' αυτός ο άρτι εγκατασταθείς παρ' ήμιν άμογενής κ. Πάγκος. Τόν συγχαιρούμεν από καρδίας διά τά όντως φιλανθρωπικά του αίσθήματα, αλλά τόν προτρέπομεν νά προσέχη μή περιτομίσθι από ύποπτα άτομα, διότι ή γενναιοδωρία του θα κάμη, ώστε νά υπάγη κάθε κατεργάρης 'ς τόν Πάγκον.

✱

Δευτέραν ήδη φοράν βυθίζεται πλοϊον φορτωμένον με άλλας διά λογαριασμόν του Δημοσίου. Μήπως έχει τόν δάκτυλόν της εις αυτά τά ναυάγια ή αντιπολίτευσις προσπαθούσα νά παραστήση τό Δημόσιον ως ανάλαιτον;

✱

Δέν είναι παράδοξον, ότι άνευρέθη εις νεκρός κείμενος

πρό 24 έτών μεταξύ των άζητήτων έμπορευμάτων του Τελωνείου Πειραιώς. Τό παράδοξον είναι πως ο νεκρός αυτός δέν άνεστήθη ύστερα από τόσα θαύματα, άτινα συνέβησαν εις τό ρηθέν Τελωνείον.

✱

Αφίκετο ο αυστριακός συνταγματάρχης κ. Χάρτλ, όστις τη προσλήσει της κυβερνήσεως μας ανέλαβε νά χαρακτηρή τον γεωγραφικόν Χάρτην της Ελλάδος.

✱

Εκ της Κρήτης ήρχισε νά πνέη ειρηνικός άνεμος, και μόνον ο πόλεμος προς τας ελληνικάς έφημερίδας και τά περιοδικά διαρκεί ακόμη. Κατ' άλλας είδησεις κί καταστροφαι έξκολουθοῦσι και δέν γνωρίζει κανείς... τί νά πιστεύση. Ημεϊς δέν πιστεύομεν τίποτε από αυτά άληθην, άφοῦ προέρχονται εκ Κρήτης και κατ' τό ρητόν του Παύλου: «Κρήτες κεί ψεύσται».

✱

Υψοῦμεν και ημεϊς φωνήν υπέρ της καταπατουμένης αρχαιότητος του Διαδόχου έν τῷ στρατῷ. Λέγεται παλιν, ότι κατ' αυτός προβιβάζεται εις άντισυνταγματάρχην και οὔτως άποδίδεται τό δικαϊον εις ανώτερον άξιωματικόν τόσον παρχικωνιζόμενον έλλείψει μέσων.

✱

Τό άνέγνωμεν εις τινε έφημερίδα και τό άνανδημοσιεύομεν:

«Η κυβέρνησις διέταξε έπιτροπήν νά παραλάβη τό σιδηροδρομικόν τμήμα Παλῶκε - Κατακόλου».

Αξός

ΦΑΛΗΡΟΥ ΤΥΧΑΙ

Όραία είναι άληθώς ή φαληρική ακτή, όταν διαγελασ αίθριος και σαπφείριος άνω ο ούρανός, όταν έξαπλουται λεία ή θάλασσα μόλις ρικνουμένη υπό της αύρας, όταν ή σελήνη χρυσώνη την άκύμαντον επιφάνειαν του πελάγους, όταν τό κύμα θνήσκη με μελωδικόν ψίθυρον επί της άμμόδους παραλίας. Είναι ανάπαυλα προσφιλής, την όποιαν ή οϊκτίρμων φύσις παρέχει εις τους άτυχείς κατοίκους του Αστεος τας φοβεράς ημέρας, καθ' ός ή άτμοσφαίρα μεταβάλλεται εις πεπυρακτωμένην κάμινον, ή ο Αϊολος βοηθούμενος υπό των φυσιγνάθων συμμάχων του της Δημαρχίας έξεγαίρει τας άπαισίους του κονιορτού θυέλλας.

Όραϊον είναι τό Φάληρον, άλλ' ως φύσις, ως παραλία, ως έξοχή, όπως τό έγνωρίσαμεν άλλοτε κατ' τους πρώτους αυτού εύδαίμονας χρόνους, δροσερόν, άτημέλητον, δημοκρατικόν, εύχάριστον όπως τό ήγαπώμεν άλλοτε, παιδι ζωηρόν και φιλόγελων, τό όποιον δυστυχώς ήλλαξε χαρακτήρα, άφ' ότου ήρχισε νά βγάλη... τους τραπέζιας.

✱

Ητο άλλοτε έρημος ακτή, άπεριποίητος έντελώς. Είχε

τὰ θέλητρά της, ἀλλ' εἶχε καὶ τοὺς κινδύνους της. Ὁ ἀνὴρ ἐκεῖ κατὰ τὴν νύκτα ἰδίως ἦτο νοσηρότατος ἐνεκα τῶν πέριξ πυρετογόνων τελμάτων, καὶ οἱ παλαιοὶ Ἀθηναῖοι δὲν ἐσύχναζον διὰ τοῦτο αὐτόθι. Μάλιστα καὶ οἱ ἀγρόται ἠναγκαζόντο νὰ παραμείνωσι χάριν τῶν ἐργασιῶν των περὶ τὰ μέρη ἐκεῖνα διαρκῶς μετέβαινον καὶ διενυκτέρουν εἰς Παλαιὸν Φάληρον.

Ἦλθεν ὁ σιδηρόδρομος καὶ ἔκαμεν ἐκεῖ κατ' ἄρχας μίαν στάσιν, ὅπως λέγεται εἰς τὴν σιδηροδρομικὴν γλῶσσαν, χάριν τῶν λουομένων, μίαν στάσιν, ἣτις ἀπέβη καλλιτέρα καὶ ἀποτελεσματικωτέρα, ἀφ' ὅσας ποτὲ διεννοήθη νὰ διενεργήσῃ ἡ Ἀντιπολίτευσις. Τὸ Φάληρον ἤρχιζε νὰ καλλωπίζεται, νὰ γίνηται κομψόν, νὰ μεταβάλληται εἰς εὐχάριστον θερινὸν καταφύγιον τῶν Ἀθηνῶν. Βαθμηδὸν τὸ Φάληρον ἔγεινεν ὅ,τι ἔγεινεν, καί, ἂν ἡ φιλοκαλία καὶ ἡ πρόοδος ἠθέλων ἐπιστατήσῃ διαρκῶς, θὰ ἐγίνετο πολὺ καλλίτερον, καὶ οἱ πυρετοὶ δὲν θὰ ἐνέδρευον ἀκόμῃ τὴν νύκτα εἰς τὰ πέριξ τῆς τερπνῆς παραλίας. Εἶνε ἀληθές, ὅτι ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ σιδηροδρόμου ὑπῆρξεν ὁπωσοῦν λαίμαργος καὶ προσεπᾶθει εἰς ὅλα νὰ καταστήσῃ τὸ Φάληρον μονακρατορίαν, ὥστε νὰ ἐφορᾷζῃται ἐν Φαλήρῳ καὶ αὐτὴ ἡ Μεγάλη τεσσαρκακοστὴ καὶ αὐτὴ ἡ Πρωτομκχιζ! ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον ἐπὶ τέλους δὲν ἔβλαπτεν. Ἐκεῖνο τὸ ὅπου ἔβλαψεν ἦτο ἡ κερδοσκοπία, ἡ ὁποία ἅμα εἶδε τὸ Φάληρον ἀκμάζον, ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἠθέλησε νὰ τὸ καταστήσῃ παράρτημα τοῦ χρηματιστηρίου καὶ ἐγκατεστάθῃ πανταχοῦ ἀπὸ τῶν τελματοδῶν οἰκαπέδων μέχρι τῶν τραπεζῶν τῶν ξενοδοχείων.

Αὐτὴ ἡ φυλλοξήρα τῆς κερδοσκοπίας, ὁ ἄσπονδος ἐχθρὸς πάσης προόδου, ἠπειλήσε καὶ ἐξασκολοθεῖ ν' ἀπειλῇ τὴν ὥραίαν αὐτὴν τῶν Ἀθηνῶν ἑξοχὴν.

..

Νέοι ὀρίζοντες προουσιαζόνται διὰ τὸ Φάληρον. Ἰδρῦθη ἀπὸ πέρυσι μία κάποια οἰκοδομητικὴ Ἑταιρεία «τὸ Νέον Φάληρον», ἣτις, ὡς λέγει, σκοπεύει νὰ μεταβάλλῃ τὸ Φάληρον εἰς πόλιν, μάλιστα εἰς πόλιν! μὲ ἀγορὰν, λέγει, μὲ ὕδατα (; ;) λέγει, μὲ ὑπονόμους, μὲ δῆμαρχον φυσικὰ καὶ ἰσως ἰσως μὲ Χρηματιστήριον.

Καὶ ἡ Ἑταιρεία αὕτη — καὶ τοῦτο εἶνε τὸ σπουδαιότερον — δὲν δρᾷ ἐντὸς κύκλου ὠρισμένου, ἐκ τῶν συνήθων ἐπιχειρηματιῶν, ὧν αἱ καθημεριναὶ ἀλλόκοτοι ὠφέλειαι ἡ ζημίαι ὀλίγον ἐνδιαφέρουσι τὴν λοιπὴν κοινωνίαν· ἐπεκτείνεται εἰς κύκλον πολλῶ εὐρύτερον χάρις εἰς τὸ εὐτελές τρίμημα τῆς Μετοχῆς ὀρισθὲν εἰς ἓν ἑκατοντάδραχμον μόνον, ὅσον δηλαδὴ δύναται νὰ ἔχῃ κατὰ μέρος ἐκ τῶν οἰκονομιῶν του καὶ ὁ πτωχὸς οἰκογενειάρχης καὶ ὁ ἐργάτης, οἵτινες δύνανται νὰ κυριευθῶσιν ἀπὸ τὸν πειρασμὸν νὰ τὰ ριψοκινδυνεύσωσιν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι κέρδους.

Τὸ Φάληρον πόλις!... Φαίνεται τὸσον περίεργος, τὸσον φαντασμαγορικὴ αὕτη ἡ ἰδέα, ὥστε ἀξίζει τὸν κόπον νὰ τὴν διαπραγματευθῶμεν ἐκτενέστερον.

Καὶ θὰ τὸ πράξωμεν τοσοῦτο μᾶλλον ὅσον τὸ Φάληρον ἀνήκει ὄχι εἰς τοὺς ὀλίγους δεσπότας, κυριάρχους καὶ ἐκμεταλευτάς του, ἀλλ' εἰς ὅλον τὸν ἀθηναϊκὸν κόσμον, ὅστις ἐκεῖ εὕρισκε ὀλίγην ἀναψυχὴν καὶ διασκέδασιν, πληρώωνων ἀντὶ τούτου ἀδρῶς, ἔτοιμος ὢν καὶ νῦν νὰ ὑποκύβῃ εἰς τὴν νέαν φορολογίαν.

Πρέπει ἐν εἰλικρινείᾳ νὰ ἴδωμεν κατὰ πόσον αἱ ἐπαγγελίαι τῆς οἰκοδομητικῆς Ἑταιρείας εἶνε ἐποικοδομητικαὶ

διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν κεφαλαίων τῶν ἐτέρων καὶ νὰ βεβαιωθῶμεν, ἂν τὸ ἀμυδρὸς ἔδαφος τοῦ Φαλήρου παρέχῃ αὐτῷ στερεὰ θεμέλια.

Ἡρώδης ὁ Ἀττινός

ΕΡΧΕΤΑΙ

Ὁ Θεωδώρακης ἔρχεται... πῶ! πῶ! βροχιά, πῶ! πῶ! χαριῖς! πλακώνουν τὸν Πρωθυπουργὸ πολλὰ μεγάλας συμφοραῖς.
Ὁ Θεωδώρακης ἔρχεται... σηκώνονται οἱ Πατρινοί, καὶ ὁ Κοιτογούρης ὁ κλεινὸς τὸν ἀρχηγὸ του προσφωνεῖ.
Ὁ Θεωδώρακης ἔρχεται μέσα 'στὸ τόσο ξαφνικὸ καὶ τραγουδοῦ ἡ Ζατταρὰς «Θεωδωράκη, Θεωδωράκο».

Ὁ Θεωδώρακης ἔρχεται... ρονκέταις, φώσφωρα πολλά, ἀπ' τὸ Παρίσι ἔφθασε μὲ τετρακόσα τὰ μυαλά.
Μὲ τοὺς μεγάλους λόγους του, ὅπου σαλιεὶ κάθε νοῦς, ἐξετρελλάθη ὁ Καρνὼ μὲ ὅλους τοὺς Παρισινοὺς.
Ὁ Θεωδώρακης ἔρχεται τροπαιοφόρος νικητῆς καὶ ἐβγήκε ἀσπροπρόσωπος ὁ ἰδικὸς του βουλευτῆς.

Τόπο ἀνοίξετε γι' αὐτὸν... παντοῦ ἐχόρτασε τιμάς, καὶ ἂν ἔβγη καὶ ὁ Μπούμπουλης, χαρὰ σ' αὐτόν, χαρὰ σ' ἐμᾶς.
Θὰ ξεχασθοῦν τὰ λάχανα καὶ τόσα χρόνια θλιβερά καὶ τὸ στομάχι μερικῶν δὲν θὰ βαρῇ τὸν ταμπούρι.
Ὁ Θεωδώρακης ἔρχεται μέσα 'στὸ τόσο ξαφνικὸ καὶ τραγουδοῦ ἡ Ζατταρὰς «Θεωδωράκη, Θεωδωράκο».

Ἐμπρὸς τοῦ ρόδα στρώσετε καὶ ἄς χαροῦν οἱ Κρητικοί, ὁ στρατηλάτης ἔρχεται, τῶν Γάλλων ἡ πολιτικὴ.
Τὴν Συμμαχίαν τὴν τριπλὴν ἐκτύπησε 'στὰ δυνατὰ καὶ οἱ Γάλλοι ἐκατάλαβαν, δεῖ δὲν κάνει χωρατὰ, καὶ παρασήμων καὶ σταυρῶν τοῦ ἐδωρήθη ὄρμαθός.
Ὡς καὶ ὁ Μπούφαλος ὁ Μπίλ τὸν ἐφοβήθη ἀληθῶς.

Καὶ τώρα ἔρχεται ταχὺς νὰ μᾶς φουσκώσῃ μ' ἄλ' αὐτά, καὶ στέκων εἰς παράθυρα καὶ εἰς ἐξώστας οἰκιῶν πάλιν τὸ «Ἕλληνες ἐσμεῖν» τὰ μᾶς εἶπῃ ὀρθὰ κοφτὰ καὶ ἐπιστρατεύσεις γὰρ (ἡτῇ) δεκαοκτὼ ἡλικιῶν
Ὁ στρατηλάτης ἔρχεται... χαρὰ σὲ κάθε Κρητικὸ καὶ ἄς τραγουδοῦ ἡ Ζατταρὰς «Θεωδωράκη, Θεωδωράκο».

Λουρδ